

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 1.4.2014
COM(2014) 163 final

2014/0095 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega võetakse kasutusele ringreisiviisa ja muudetakse Schengeni lepingu rakendamise konventsiooni ning määrusi (EÜ) nr 562/2006 ja (EÜ) nr 767/2008

SELETUSKIRI

1. ETTEPANeku TAUST

Schengeni valitsustevahelise koostöö raames kehtestati üksikasjalikud eeskirjad kolmandate riikide kodanike liitu sisenemise ja seal kolme kuu pikkuse viibimise kohta kuuekuulise ajavahemiku jooksul (nn lühiajaline viibimine)¹. Seda tehti Schengeni ala julgeoleku² ja selles vaba liikumise tagamiseks, sealhulgas kolmandate riikide kodanikele. Seejärel arendati ja koondati neid eeskirju täiendavalt Euroopa Liidu raamistikus pärast Amsterdami lepingu jõustumist. Käesoleva ettepaneku seisukohast on peamised kehtivad õigusaktid järgmised:

- määruses (EÜ) nr 562/2006 (edaspidi „Schengeni piirieskirjad”) ja selle edasistes muudatustes³ sätestatakse muu hulgas kolmandate riikide kodanikele riigi territooriumile sisenemise tingimused seal lühiajaliseks viibimiseks;
- määruses (EÜ) nr 539/2001 (edaspidi „viisamäärus”) ja selle edasistes muudatustes⁴ loetletakse kolmandad riigid, kelle kodanikel peab välispiiride ületamisel riigis lühiajaliseks viibimiseks olema viisa, ja need kolmandad riigid, kelle kodanikud on sellest nõudest vabastatud;
- määrusega (EÜ) nr 810/2009 (edaspidi „viisaeeskiri”) ja selle edasiste muudatustega⁵ kehtestatakse lühiajaliste viisade taotluste töötlemise ja viisade väljastamise ühtlustatud kord;
- Schengeni lepingu rakendamise konventsiooni⁶ ja selle muudatustega sätestatakse lühiajaliste viisade vastastikuse tunnustamise kord. Samuti antakse nendega vaba liikumise õigus kuni 90 päevaks mis tahes 180-päevase ajavahemiku jooksul kolmandate riikide kodanikele, kellel on ühe liikmesriigi väljastatud kehtiv elamisluba või kehtiv pikaajaline viisa⁷.

Loomulikult on kolmandate riikide kodanikel võimalik viibida Schengeni alal kauem kui kolm kuud või 90 päeva, kuid seda ei tohiks teha olemasolevate sätete alusel, mis käsitlevad lühiajalist riigis viibimist. See nõuaks elama asumist ühte liikmesriiki, seega peaksid kolmandate riikide kodanikud taotlema asjaomaselt liikmesriigilt elamisluba või pikaajalist viisat. Sellised load on sihtotstarbelised ja väljastatakse töötamiseks, äritegevuseks, õppimiseks, perekonna taasühinemiseks jms, kuid põhimõtteliselt mitte turismiks. Elamislubade või pikaajaliste viisade andmise tingimuste kohta ei ole ELi tasandil kehtestatud üldisi horisontaalseid eeskirju, kuid on olemas valdkondlikud direktiivid, mis käsitlevad

¹ Tuleb märkida, et kuni 18. oktoobrini 2013 kasutati Schengeni *acquis*’ asjaomastes sätetes sõnastust „kuni kolm kuud kuuekuulise ajavahemiku jooksul alates esimese liikmesriikide territooriumile sisenemise kuupäevast”. määruses (EL) nr 610/2013 (ELT L, 182, 29.6.2013, lk 1) määratleti mõiste „lühiajaline viibimine” (st Schengeni *acquis*’ ajaline ulatus) uuesti ja see viitab 90 päevale mis tahes 180-päevase ajavahemiku jooksul.

² http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/borders-and-visas/schengen/index_en.htm.

³ Konsolideeritud versioon on kättesaadav aadressil:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:2006R0562:20100405:ET:PDF>.

⁴ Konsolideeritud versioon on kättesaadav aadressil:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:2001R0539:20110111:ET:PDF>.

⁵ Konsolideeritud versioon on kättesaadav aadressil:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:2009R0810:20120320:ET:PDF>.

⁶ EÜT L 239, 22.9.2000, lk 19.

⁷ Kui ei ole määratletud teisiti, viitab „liikmesriik” ELi liikmesriikidele, kes kohaldavad ühist viisapoliitikat täies ulatuses (kõik ELi liikmesriigid, välja arvatud Bulgaaria, Horvaatia, Iirimaa, Küpros, Rumeenia ja Ühendkuningriik), samuti Schengeni assotsieerunud liikmetele (Island, Liechtenstein, Norra ja Šveits).

teatavaid kolmandate riikide kodanike rühmi, nt töötajad või üliõpilased. Siiski ei nähta kõnealuste direktiividega ette täielikku ühtlustamist ja liikmesriikidele jäetakse tegutsemisvabadus erandite ja möönduste tegemiseks ning teatavate üksikasjade täpsustamiseks oma siseriiklikes õigusaktides.

Schengeni *acquis*'s sisalduv 90 päeva / 180 päeva piirang ei ole välismaalasi käsitlevates õigusaktides haruldane. Välismaalasi käsitlevates siseriiklikes õigusaktides eristatakse traditsiooniliselt lühiajalist riiki sisenemist (üheks, kolmeks, kuueks kuuks) – nn külastajad, eelkõige turistid – ja kehtestatakse neile vähem ranged tingimused kui selliste kolmandate riikide kodanike riiki lubamise puhul, kes soovivad jääda kauemaks töötama, õppima jne. Lühiajaliste külastuste ja elamise ning välismaalastele kehtestatud tingimuste erinevusest olenemata nähakse siseriiklikes õigusaktides riiki sisenemiseks, seal viibimiseks ja elamiseks igal juhul ette asjakohased load – sõltumata liikmesriigi territooriumil viibimiseks ettenähtud ajast (erineva kehtivusajaga viisad, viisade pikendamine, ajutised elamisload, alalised elamisload jms).

Praegused sisserännet käsitlevad ELi õigusaktid ja Schengeni *acquis* ei sisalda aga kõiki riigis kavandatud viibimise liike hõlmavat süsteemi, mis oleks võrreldav selliste siseriiklike õigusaktidega. Eespool kirjeldatud õiguslikel ja poliitilistel põhjustel hõlmab Schengeni *acquis* lühiajalist viibimist kõikide liikmesriikide territooriumil, samal ajal kui sisserände / riiki lubamise poliitika valdkonnas väljatöötatud ELi õigusaktid moodustavad liikmesriikide õigusaktide jaoks raamistiku seoses kolmandate riikide kodanike lubamisega kauemaks kui kolmeks kuuks nende *endi* territooriumil.

Schengeni ala on laienenud 26 riiki ja paljudel kolmandate riikide kodanikel, näiteks turistidel, esinejatel, teadlastel ja üliõpilastel, on mõjuvad põhjused liikuda sellel alal kauem kui 90 päeva teatava 180-päevase ajavahemiku jooksul, ilma et neid peetaks sisserändajaks. Nad ei taha ja neil ei ole vaja elada konkreetsetes liikmesriigis üle kolme kuu. Kuid *ei ole olemas nn Schengeni viisat ega muud luba, mis võimaldaks neil Schengeni alal viibida rohkem kui kolm kuud või 90 päeva.*

Aastate jooksul on komisjon saanud kolmandate riikide kodanikelt – nii neilt, kes vajavad viisat, kui ka neilt, kes on viisanõudest vabastatud – selle probleemi lahendamiseks palju kaebusi ja taotlusi. 90 päeva / 180 päeva piirang võis olla kohane, kui Schengeni koostöös osales viis asutajaliiget. Ent kui Schengeni ala hõlmab 26 liikmesriiki, takistab see olulisel määral paljudel kolmandate riikide kodanikel õigustatud huvides liikmesriikides liikuda. Samuti jäävad liikmesriikidel kasutamata majanduslikud võimalused.

Probleemidest teatanud reisijad on kavatsenud Euroopas/liikmesriikides peamiselt ringi rännata. Nad soovivad Schengeni alale jääda kauemaks kui 90 päevaks (mis tahes 180-päevase ajavahemiku jooksul). Seega, kui nad on viisat vajavad kolmandate riikide kodanikud, ei saa nad taotleda lühiajalist Schengeni viisat, kuna see väljastatakse vaid kuni 90 järjestikust päeva kestvaks reisiks. Reeglina ei saa seda teha ka viisanõudest vabastatud kolmandate riikide kodanikud. Ent kumbki kolmandate riikide kodanike rühm ei kavatse üheski liikmesriigis veeta üle 90 päeva, seega ei saa nad omandada ühegi liikmesriigi pikaajalist viisat⁸ ega elamisluba.

Selline õiguslik lünk Schengeni *acquis*' ning ELi ja liikmesriikide sisserände-eeskirjade vahel tähendab, et põhimõtteliselt peaksid sellised reisijad lahkuma Schengeni alalt oma 90-päevase järjestikuse viibimise viimasel päeval ja ootama 90 päeva väljaspool liikmesriike, enne kui nad võivad siseneda järgmiseks õiguspäraseks perioodiks. Sellist olukorda ei ole võimalik

⁸ Vt Schengeni lepingu rakendamise konventsiooni artikli 19 joonealune märkus 6.

põhjustada liikmesriikide julgeolekukaalutlustega ja see ei teeni nende majanduslikke, kultuurilisi ega hariduslikke huve.

Eelkõige rõhutavad esinejate ühendused ja huvirühmad, et neil on 90-päevase / 180-päevase piirangu tõttu sageli keeruline Euroopas ringreise korraldada. Ringreise korraldavad ettevõtted ei vasta üldiselt elamisloa nõuetele, mis võimaldaks esinejatel, töötajatel ja nende perekonnaliikmetel saada pikaajalist viisat või elamisluba. Kuna selliste ettevõtete töötajad on sageli väga konkreetse eriala ja väljaõppega, ei ole neid tavaliselt võimalik asendada või see oleks kalliskas või tekitaks palju segadust. Vastavalt Euroopa Tsirkusühenduse (ECA) esitatud näidetele oleks saamata jäänud tulu ühe esinemise kohta (st linna kohta, kus tuntud tsirkus esineb) umbes 380 000 eurot ühes näites ja 920 000 eurot teises näites (kohalikud saaliteenindajad, tegevusloa, koristamine, asukoha rent, maksud, kohalikud tarnijad, trükiteenused, turundus, teenused, hotellid ja restoranid, kohalikud transporditeenused, igas linnas makstavad palgad). Samuti teatas ECA juhtumitest, mille puhul ettevõtte pidi riigis viibimise piirangu tõttu esinejad ja meeskonna asendama / neid vahetama. Ühel juhul läks 36 töötaja asendamine ettevõttele maksma umbes 110 000 eurot. Euroopa Etenduskunstide Töötajate Liitude Liiga (Pearle*) andmetel läheb alternatiivse loa puudumine ELile aastas maksma 500 miljonit kuni 1 miljard eurot, mis on praegustes finants- ja majandustingimustes märkimisväärne summa.

Reisiagentuurid ja arvukad komisjonile mõeldud päringud osutavad, et aina rohkem nn üksikreisijaid (üliõpilased, teadlased, esinejad ja kultuuritöötajad, pensionärid, ärireisijad, teenuseosutajad jt) on samuti tõeliselt huvitatud võimalusest liikuda Schengeni alal kauem kui 90 päeva mis tahes 180-päevase ajavahemiku jooksul.

Lisaks juba elab Schengeni alal liikmesriigi väljastatud elamisloa või pikaajalise viisa alusel palju kolmandate riikide kodanikke, kellel on vaja või kes tahavad Schengeni alal viibimise ajal sõita teistesse liikmesriikidesse. Näiteks võivad kolmandatest riikidest pärit üliõpilased soovida oma õpingute ajal või pärast nende lõpetamist Schengeni alal kuue kuu jooksul enne koju naasmist ringi sõita. Schengeni lepingu rakendamise konventsiooni artikli 21 kohaselt on sellistel isikutel põhimõtteliselt õigus liikmesriikides kehtiva pikaajalise viisa või elamisloa alusel vabalt liikuda, kuid 90 päeva / 180 päeva piirang kehtib ka nende suhtes.

Suurele enamikule reisijatest üldeeskirja probleeme ei tekita ja see peaks säilima. Kuid juba 2001. aastal tunnistas komisjon vajadust eeskirja täiendada, lubades rohkem kui kolmekuulist viibimist Schengeni alal. Ta tegi ettepaneku võtta vastu nõukogu direktiiv tingimuste kohta, mille kohaselt kehtib kolmandate riikide kodanikele liikmesriikide territooriumil reisimisvabadus kuni kolm kuud, võttes kasutusele eraldi reisiluba ja määratledes liikmesriikide territooriumile sisenemise ja seal liikumise tingimused kuni kuueks kuuks⁹.

Komisjon tegi ettepaneku võtta kasutusele *eraldi reisiluba*, mis on mõeldud kolmandate riikide kodanikele, kes kavatsevad reisida liikmesriikide territooriumile *kuni kuueks kuuks mis tahes 12-kuulise perioodi jooksul*. Luba oleks võimaldanud viibida Schengeni alal kuus kuud järjest, kuid loa omanikud ei oleks tohtinud ühes liikmesriigis viibida üle kolme kuu. Kõnealuse ettepaneku – mis hõlmas mitut muud küsimust, nt väljasaatmist – võttis komisjon ametlikult tagasi 2006. aasta märtsis. Liikmesriigid nägid tol ajal peamist probleemi õiguslikus aluses ja kavandatud loaga seotud eeldatavas bürokraatias. Mõni liikmesriik ei nõustunud kavaga võtta kasutusele luba lühiajalist viisat vajavate kolmandate riikide kodanike jaoks, kuna nad leidsid, et see võib kahjustada lühiajalise viisarežiimi terviklikkust.

⁹ COM(2001) 388 final. EÜT C 270, 25.9.2001, lk 244.

Eespool käsitletud õiguslik lünk sunnib liikmesriike eeskirju väänama ja kasutama teisi õigusakte, mis ei ole mõeldud Schengeni alal lubatud viibimise pikendamiseks: Schengeni lepingu rakendamise konventsiooni artikli 20 lõike 2¹⁰ kohaldamist või piiratud territoriaalse kehtivusega viisasid vastavalt viisaeeskirja artikli 25 lõike 1 punktile b¹¹. Kõnealuseid toimimisviise on üksikasjalikult kirjeldatud mõjuhinnangu 7. lisas;¹² mõjuhinnang esitati koos ettepanekuga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus liidu viisaeeskirja kohta (viisaeeskiri) (uuestisõnastamine)¹³.

Seepärast on soovitatav võtta kasutusele uut liiki viisa nii viisavabade kui ka viisat vajavate kolmandate riikide kodanikele, kellel on õigustatud huvi reisida Schengeni alal kauem kui 90 päeva mis tahes 180-päevase ajavahemiku jooksul.

Ettepaneku eesmärk on täita õiguslik lünk Schengeni alal lühiajalist viibimist käsitleva Schengeni *acquis'* ja konkreetsetes liikmesriigis elamist käsitleva ELi/liikmesriikide õiguse vahel järgmiselt:

- võtta kasutusele uut liiki viisa (ringreisiviisa) kavandatud viibimiseks kahes või enamas liikmesriigis kauem kui 90 päeva, kuid mitte üle ühe aasta (pikendamisvõimalusega kuni kaheks aastaks), tingimusel et taotleja ei kavatse samasse liikmesriiki jääda kauemaks kui 90 päevaks mis tahes 180-päevase ajavahemiku jooksul, ning
- määratleda ringreisiviisade taotlemise kord ja väljastamistingimused.

Ettepanekuga ei reguleerita kolmandate riikide kodanike liikmesriiki kauemaks kui kolmeks kuuks lubamise tingimusi ja korda ega töölubade või samaväärsete lubade väljastamise tingimusi ja korda (st juurdepääsu tööturule).

Ehkki ettepanekus sätestatakse, et uut liiki viisa töötlemise suhtes tuleks kohaldada paljusid viisaeeskirja sätteid, on õigustatud eraldi ettepanek, mitte kõnealuste sätete lisamine viisaeeskirja muutmise ettepanekusse, kuna viisaeeskirja reguleerimisalasse kuuluvad viisat vajavate kolmandate riikide kodanikele viisade väljastamise eeskirjad ja kord (vt määruse (EÜ) nr 539/2001 I lisa).

2. KONSULTEERIMINE HUVITATUD ISIKUTEGA JA MÕJU HINDAMINE

• Konsulteerimine huvitatud isikutega

Seda kirjeldatakse 1. punktis osutatud mõjuhinnangus. Üldiselt kinnitavad huvitatud isikud – eelkõige esinejate ühendused –, et kehtivas õigusraamistikus olev lünk takistab tõsiselt nii erialast kui ka vaba ajaga seotud liikumist, ning toetavad uut liiki viisa kasutuselevõttu. Näib, et asjaomaste taotlejate piiratud arvu arvestades jääb enamik liikmesriike tegutsemise vajalikkuse suhtes aga skeptiliseks. Mõni liikmesriik väljendas muret õigusliku aluse pärast (vt 3. punkt).

• Mõju hindamine

¹⁰ „Välismaalane võib liikuda vabalt konventsiooniosaliste territooriumil kuni 90 päeva mis tahes 180-päevase ajavahemiku jooksul, [...]. Lõige 1 ei piira ühegi konventsiooniosalise õigust lubada välismaalasel viibida oma territooriumil üle 90 päeva erandlikel asjaoludel või enne käesoleva konventsiooni jõustumist sõlmitud kahepoolse lepingu alusel.”

¹¹ „Piiratud territoriaalse kehtivusega viisa väljastatakse erandkorras järgmistel juhtudel: [...] b) kui konsulaat peab põhjendatuks anda taotlejale 180-päevaseks ajavahemikuks uus viisa taotlejale, kes on 90-päevase kehtivusajaga ühtse viisa või piiratud territoriaalse kehtivusega viisa sama 180-päevase ajavahemiku jooksul juba ära kasutanud.”

¹² SWD(2014) 68.

¹³ COM(2014) 164 final.

Hinnang mõjule, mida avaldab sellise loa kasutuselevõtt, millega võimaldatakse kolmandate riikide kodanikel viibida Schengeni alal üle 90 päeva mis tahes 180-päevase ajavahemiku jooksul, on lülitatud viisaeeskirja muutmise ettepanekule lisatud mõjuhinnangusse.

Mõjuhinnangus käsitleti kaht reguleerimisvõimalust.

Üks võimalus – uut liiki luba, et võimaldada Schengeni alal viibida üle 90 päeva, kuid mitte üle 360 päeva – nähti ette „vaid” *teatavatele kolmandate riikide kodanikele*: artistid (või sportlased), kultuuritöötajad ja nende meeskonnaliikmed, kes töötavad esinemisi korraldavates usaldusväärses ja tunnustatud ettevõtetes või organisatsioonides, ja nendega koos reisivad lähedased perekonnaliikmed. Võimalike loa taotlejate piiramine selle rühmaga tulenes asjaolust, et tegemist näib olevat peamise kolmandate riikide kodanike rühmaga, keda mõjutab praegune õiguslik lünk.

Teise poliitikavalikuga nähti sarnane luba ette mitte ainult kolmandate riikide kodanike teatavale kategooriale, vaid *kõikidele kolmandate riikide kodanikele* (st nn üksikreisijatele, nagu turistid, teadlased, tudengid, ärireisijad). Kuna probleem tuleneb õiguslikust lüngast Schengeni alal lühiajalist viibimist käsitleva Schengeni *acquis'* ja kolmandate riikide kodanikele liikmesriikide territooriumil üle 90-päevast viibimist käsitlevate õigusaktide vahel, siis *mitteregulatiivset poliitikavalikut välja ei töötatud*.

Mõjuhinnang näitas,¹⁴ et sellise loa puudumine, mis võimaldaks reisijatel viibida kauem kui 90 päeva mis tahes 180-päevase ajavahemiku jooksul Schengeni alal, *toob ELis kaasa märkimisväärse majandusliku kahju*. Mõjuhinnangut toetava uuringu kohaselt on võimalike uuest loast kasu saajate arv üsna piiratud. Esimese poliitikavaliku rakendamine võiks puudutada umbes 60 000 taotlejat, samal ajal kui teine poliitikavalik võiks võimalike viisataotlejate arvu kahekordistada. Need on suhteliselt väikesed arvud, pidades meeles, et 2012. aastal taotles Schengeni viisat üle 15 miljoni inimese ja taotlejate arv suureneb pidevalt.

Siiski eeldatakse, et sellised reisijad kulutavad suuri summasid ja toovad seetõttu suure tõenäosusega märkimisväärset kasu ning elavdavad ELi majandust – sealhulgas seetõttu, et nad viibivad Schengeni alal kauem. Esimene poliitikavalik võiks Schengeni alal tuua hinnanguliselt 500 miljonit eurot lisatulu aastas. Teise poliitikavaliku majanduslik mõju on prognooside kohaselt umbes 1 miljard eurot. Mõlemal juhul tuleneks majanduslik kasu nn uute reisijate meelitamisest uue võimalusega viibida Schengeni alal kauem, kasutamata koormavaid, seaduse äärealadel asuvaid alternatiive, nagu piiratud territoriaalse kehtivusega viisad.

Samuti näitas mõjuhinnang, et uut liiki loa taotluste töötlemise halduskulud ei ole märkimisväärsed, arvestades taotluste piiratud arvu ja teenustasu. Juba praegugi kaasnevad kolmandate riikide kodanikele uute viisade taotlemise või pikendamisega kulud. Teise poliitikavaliku puhul toodi mõjuhinnangus välja konkreetne oht: mõned uue loa omanikud võivad otsida tööd mustal turul (nt üliõpilased, kui neil reisi ajal raha otsa saab).

3. ETTEPANEKU ÕIGUSLIK KÜLG

• Ettepaneku üksikasjalik selgitus

Ettepaneku eesmärk on kõrvaldada õiguslik lünk. Seepärast võetakse ettepaneku artikliga 1 kasutusele uut liiki viisa, mida nimetatakse ringreisiviisaks (viisa liik T). Samuti sätestatakse selles artiklis, et määrus ei mõjuta liikmesriikide territooriumile lubamist / sisserännet

¹⁴

Samuti märgitakse mõjuhinnangus, et andmete ja usaldusväärse prognoosimetoodika puudumise tõttu on selles valdkonnas majanduslikku ja finantsmõju väga keeruline hinnata; seepärast tuleb käesolevas lõikes osutatud arvudesse suhtuda ettevaatusega.

käsitlevaid õigusakte. Näiteks viidatakse selles, et määrus ei mõjuta liikmesriikide õigusakte, mis käsitlevad mõju, mida kolmandatest riikidest pärit kodanike äraolek riigist, kus nad asuvad elamisloa alusel, avaldab nende elamislubadele ringreisiviisa alusel teistes liikmesriikides reisimise ajal. Määrusega ei reguleerita ka nende kolmandate riikide kodanike tegevust, kes kasutavad ELi eeskirjadega lubatud (ELi-sisest) vaba liikumise õigust.

Artikliga 2 kehtestatakse põhimõtteline seos viisaeeskirja ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määrusega (EÜ) nr 767/2008, mis käsitleb viisainfosüsteemi (VIS) ja liikmesriikidevahelist teabevahetust lühiajaliste viisade kohta (VIS määrus)¹⁵. Ringreisiviisa erineb viisaeeskirja artiklis 2 määratletud lühiajalisest viisast mitmel moel. Kuid see on ühtse viisaga siiski väga sarnane, sest põhimõtteliselt kehtib see kõikide liikmesriikide territooriumil. Uut liiki viisa võetakse kasutusele lühiajaliste viisade ja lubade õiguslikul alusel, täpsemalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 77 alusel. Seepärast on viisaeeskirja asjaomaste sätete kohaldamine ringreisiviisa suhtes põhimõtteliselt õigustatud. Järgmistes sätetes (artiklid 4–9) täpsustatakse üksikasjalikult, milliseid viisaeeskirja sätteid ringreisiviisa väljastamise tingimuste ja korra puhul kohaldatakse, ning sätestatakse erandid kõnealustest eeskirjadest ja nende lisandused, võttes arvesse uut liiki viisa eripära. Seepärast lähtuvad järgmised artiklid peatükk-peatükilt viisaeeskirja ülesehitusest, kinnitades iga sätte puhul eraldi, kas seda kohaldatakse ja kas sellele on lisandusi või sellest erandeid. Kuna komisjon teeb samal ajal ettepaneku viisaeeskirja uuesti sõnastada,¹⁶ viidatakse selles ettepanekus uuesti sõnastatud määruse ettepanekule, mitte senisele määrusele¹⁷. Käesoleva ettepanekuga muudetud VIS määrust kohaldatakse ringreisiviisa suhtes täielikult ning lisandusi või erandeid ei ole vaja.

Artiklis 3 sätestatakse, et teatavaid viisaeeskirjas sisalduvaid määratlusi (nt „kolmanda riigi kodanik”, „viisakleebis”, „taotlus”, „konsulaat”) kasutatakse ka käesolevas ettepanekus. Lisaks määratletakse selles „ringreisiviisa” liikmesriigi väljastatud loana kahes või enamas liikmesriigis kavandatud viibimiseks kokku üle 90 päeva mis tahes 180-päevase ajavahemiku jooksul, tingimusel et taotleja ei kavatse viibida samas liikmesriigis üle 90 päeva mis tahes 180-päevase ajavahemiku jooksul¹⁸. Selle viimase piiranguga välistatakse rohkem kui kolmekuune viibimine samas liikmesriigis.

Artiklis 4 määratakse kindlaks, milliseid taotlustega seotud menetlustes osalevaid asutusi käsitlevaid viisaeeskirja sätteid tuleks kohaldada ringreisiviisa suhtes. Selles välistatakse võimalus esitada ringreisiviisa taotlus välispiiridel, sest Schengeni alal kuni kaheaastase viibimise lubamine nõuab põhjalikku kontrolli, mida ei ole kuidagi võimalik välispiiridel läbi viia. Samuti erineb kõnealune artikkel viisaeeskirja artiklist 5, sätestades, et ringreisiviisa

¹⁵ ELT L 218, 13.8.2008, lk 60.

¹⁶ COM(2014) 164 final.

¹⁷ Õigusloomeprotsessi jooksul tuleb seepärast kajastada viisaeeskirja uuesti sõnastatud ettepaneku muudatusettepanekuid ka käesolevas ettepanekus.

¹⁸ Nagu eespool nimetatud, võivad kolmandate riikide kodanikud olenemata sellest, kas neilt nõutakse viisat või mitte, viibida lühiajalise viisarežiimi raames Schengeni alal kuni 90 päeva mis tahes 180-päevase ajavahemiku jooksul, mis võib tähendada ka viibimist ühesainsas liikmesriigis. Riiki sisenemistest ja sealt lahkumistest olenevalt tähendab see, et ühe aasta jooksul on maksimaalne seaduslik riigis viibimise aeg 180 päeva (2 x 90 päeva). Kuna ringreisiviisasid on võimalik väljastada kuni üheks aastaks (360 päevaks), on viide 180-päevasele ajavahemikule vajalik tagamaks, et ringreisiviisa omanikud ei saaks samas liikmesriigis lühemat lubatud viibimise aega kui viisavabade kolmandate riikide kodanikud või vähemalt kaheks aastaks väljastatud mitmekordse lühiajalise viisa omanikud. Viite puudumine 180-päevasele ajavahemikule tähendaks näiteks, et samal ajal kui mitmekordse lühiajalise üheaastase viisaga Vene kodanik saab samas liikmesriigis viisa kehtivuse aasta jooksul viibida põhimõtteliselt 180 päeva (mitte järjestikku), saab üheaastase ringreisiviisa omanik viibida samas liikmesriigis oma viisa kehtivuse ajal vaid 90 päeva.

taotluse läbivaatamiseks ja selle kohta otsuse tegemiseks pädev liikmesriik peaks olema liikmesriik, kelle välispiiri kavatseb taotleja liikmesriikide territooriumile sisenemiseks ületada. Seda õigustab asjaolu, et paljude kolmandate riikide kodanike suhtes, kes soovivad reisida Schengeni alal üle 90 päeva, ei saaks praeguse viisaeeskirja sätteid (peamine sihtkoht reisi eesmärgi või viibimise pikkuse seisukohast) üldiselt kohaldada. Külastuse eesmärk on kõikides liikmesriikides põhimõtteliselt sama (nt esinemine või turism), samal ajal kui paljudel juhtudel ei pruugi taotlejad oma eri liikmesriikides viibimise aega ette teada. Lisaks antakse artikliga 4 teatavatele kolmandate riikide kodanike rühmadele õigus esitada ringreisiviisa taotlus selle liikmesriigi territooriumil, kus nad viibivad seaduslikult. Seda õigustab asjaolu, et paljudel liikmesriikide territooriumil elavatel kolmandate riikide kodanikel, samuti neil kolmandate riikide kodanikel, kes on kuni 90-päevase (lühiajalise) liikmesriikide territooriumil viibimise korral viisa omamise kohustusest vabastatud, on piisavad rahalised vahendid ja õigustatud huvi reisida konkreetsetes liikmesriigis elamise/viibimise ajal (või vahetult pärast seda) teistes liikmesriikides üle 90 päeva mis tahes 180-päevase ajavahemiku jooksul. Liidu julgeoleku- ja majanduslikes huvides ei ole nõuda selliste isikute Schengeni alalt lahkumist ringreisiviisa taotlemiseks oma päritoluriigis.

Artiklis 5 täpsustatakse viisaeeskirja sätteid, mida kohaldatakse ringreisiviisa taotlemise korra suhtes, ning sätestatakse täiendavad sätteid ja erandid. Sellega nõutakse, et taotleja peab esitama kehtiva reisidokumendi, mida tunnustab taotluse läbivaatamiseks ja selle kohta otsuse tegemiseks pädev liikmesriik ja vähemalt veel üks külastatav liikmesriik. Lisatingimusena peavad taotlejad esitama nõuetekohase tõendi, et nad kavatsevad kahe või enama liikmesriigi territooriumil viibida kokku üle 90 päeva, viibimata neist ühegi liikmesriigi territooriumil üle 90 päeva mis tahes 180-päevase ajavahemiku jooksul. Artikliga ei tehta viisaeeskirjast erandeid seoses viisatasuga, mis on seega 60 eurot (st standardne viisatasu lühiajalise viisa taotlemise eest). See on põhjendatud, kuna konsulaatide ülesanded on põhimõtteliselt samad – olenemata sellest, kas nad töötlevad lühiajalise viisa või ringreisiviisa taotlusi. Samuti tuleks kohaldada viisatasu vähendamist ja sellest vabastamist käsitlevaid viisaeeskirja sätteid. Sama moodi kohaldatakse viisaeeskirja sätteid teenustasu suhtes, mida võivad võtta välised teenuseosutajad ja mis ei tohi ületada poolt 60 euro suurusest viisatasust.

Teise olulise kriteeriumina sätestatakse kõnealuses artiklis, et taotlejad peavad tõendama piisavate elatusvahendite olemasolu ja stabiilset majanduslikku olukorda taotluse esitamise kuupäevale eelneva 12 kuu palgatõendite või pangaväljavõtete ja/või täiendavate dokumentide abil, mis näitavad, et nad saavad liikmesriigi territooriumil viibimise ajal seaduslikult piisavaid rahalisi vahendeid (nt tõend pensioni saamise õiguse kohta). Selle artikli kohaselt lubatakse ringreisiviisa omanikel taotleda liikmesriigis, kus nad seaduslikult viibivad, järgmistes liikmesriikides nõutavat tööluba (töölube). Kõnealune säte ei piira tööturule juurdepääsu käsitlevate sätete kohaldamist ega reguleeri tööloa nõutavust ega mõjuta selle väljastamise tingimusi. Sellega reguleeritakse vaid loa taotlemise kohta, kuivõrd kolmanda riigi kodanikul peaks olema lubatud taotleda tööluba Schengeni alalt lahkumata. Artikliga nähakse ette taotlemise korra teatav lihtsustamine (st vabastamine teatavate täiendavate dokumentide esitamisest) nende taotlejate konkreetsete rühmade puhul, kes töötavad usaldusväärse ja tunnustatud ettevõtte, organisatsiooni või institutsiooni heaks või keda selline ettevõtte, organisatsioon või institutsioon riiki kutsub – eelkõige juhi ametikohal või teadlase, artisti, kultuuritöötajana jne. Sidusrühmad nõuavad õigustatult, et nende isikute rühmade korral ei tohiks menetlus keskenduda ainult üksiktaotlejale, vaid ka saatva/võõrustava/kutsuva ettevõtte/organisatsiooni/institutsiooni usaldusväärsele seisundile.

Lisaks viitele viisaeeskirja taotluse läbivaatamist ja taotluse kohta otsuse tegemist käsitlevatele üldsätetele, mida kohaldatakse ringreisiviisade suhtes, on artikli 6 põhisäte see, et erilist tähelepanu tuleb pöörata taotleja finantsseisundile: piisavatele rahalistele

elatusvahenditele kogu liikmesriikide territooriumil kavandatud viibimise ajaks, sealhulgas piisavad vahendid majutuskulude tasumiseks. Kõnealuses artiklis sätestatakse ka üldine 20-kalendripäevane tähtaeg taotluse kohta otsuse tegemiseks. See on pikem kui praegune lühiajaliste viisade taotluste töötlemise aeg ning see on põhjendatud vajadusega taotleja finantsseisundit põhjalikult kontrollida.

Kuna uut liiki viisa lisamiseks süsteemi on vaja selgitada selle seoseid olemasolevate lühiajaliste viisade, pikaajaliste viisade ja elamislubade alusel liikmesriikide territooriumil viibimisega, võimaldatakse artikliga 6 ringreisiviisa alusel liikmesriikide territooriumil viibimist kombineerida eelneva/tulevase viibimisega territooriumil viisavabalt, lühiviisa, pikaajalise viisa või elamisloa alusel. Sarnased sätted lisatakse viisaeeskirja ja Schengeni piirieeskirjadesse.

Artiklis 7 käsitletakse ringreisiviisa väljastamist ning selle suhtes tuleks samuti kohaldada viisaeeskirja konkreetseid sätteid. Artiklis sätestatakse, et ringreisiviisa peab alati võimaldama riiki korduvalt siseneda. Liikmesriikide territooriumil lubatud viibimise kestuse puhul nähakse ettepanekuga koostoimes artikliga 8 kõikidele kolmandate riikide kodanikele, kes suudavad tõendada tingimuste täitmist sellise pika perioodi jooksul, ette võimalus viibida Schengeni alal kuni kaks aastat järjest. Taotluste hindamisel ja eelkõige liikmesriikide territooriumil lubatud viibimise aja kindlaksmääramisel peaksid konsulaadid arvesse võtma kõiki asjaomaseid tegureid, nt asjaolu, et nende kolmandate riikide kodanikud, kes on liikmesriikide territooriumil lühiajalise viibimise korral viisanõudest vabastatud, ei tekita tavaliselt ebaseadusliku sisserände või julgeolekuriskidega seotud probleeme. Viisa kehtivusaeg peaks vastama liikmesriikide territooriumil lubatud viibimise ajale. Uue viisa olemuse tõttu välistatakse artiklis võimalus väljastada ringreisiviisa nii, et see kehtib vaid ühe liikmesriigi territooriumil. Määratluse kohaselt peaks ringreisiviisa võimaldama taotlejatel mitmes liikmesriigis vabalt liikuda.

Ringreisiviisa tuleb väljastada määruses (EÜ) nr 1683/95 sätestatud ühtses vormis (viisakleebis) ning on liigi tunnusena tähistatud tähega „T”. Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 77 lõike 2 punktis a viidatakse nii viisadele kui ka lühiajalistele elamislubadele. Võttes arvesse, et elamislubasid väljastatakse vastavalt 13. juuni 2002. aasta määrusele (EÜ) nr 1030/2002¹⁹ (plast)kaardina, ning pidades meeles, et enamikus liikmesriikide konsulaatides puuduvad kaardiviisade väljastamiseks vajalikud seadmed, asetaks see suure koormuse liikmesriikidele, kellelt nõutakse uue loa väljastamist kaardi vormis.

Artiklis 8 käsitletakse väljastatud viisa muutmist, st selle pikendamist, tühistamist ja kehtetuks tunnistamist. Sellega nähakse ette võimalus pikendada liikmesriikide territooriumil lubatud viibimist kuni kahe aastani. Erinevalt lühiajalise viisa pikendamise sätetest ei nõuta taotlejalt selle põhjendamist erandlike asjaoludega. Õigupoolest on paljudel võimalikel seda liiki viisa taotlejatel (eelkõige esinejatel) sageli vaja Schengeni alal viibida pikka aega, ilma et asutaks elama ühessegi liikmesriiki. Ringreisiviisa pikendamiseks peab taotleja tõendama, et täidab jätkuvalt liikmesriikide territooriumile sisenemise ja viisa väljastamise tingimusi ning et jätkuv viibimine territooriumil vastab nõudele mitte viibida samas liikmesriigis üle 90 päeva mis tahes 180-päevase ajavahemiku jooksul.

Artiklis 9 täpsustatakse, milliseid viisaeeskirja peatüki „Halduskorraldus” sätteid tuleks kohaldada ka ringreisiviisade väljastamise suhtes. Kohaliku Schengeni koostöö raames peaksid konsulaadid vahetama ringreisiviisasid käsitlevat statistikat ja muud teavet.

¹⁹ EÜT L 157, 2.10.2002, lk 1.

Artiklid 10–16 on muu hulgas niinimetatud lõpp- ja/või praktilised artiklid, mis käsitlevad ringreisiviisade töötlemise, järelevalve, jõustamise jne praktilisi juhiseid (milles selgitatakse lähemalt viisaeeskirja sätete ja käesoleva ettepaneku sätete suhestumist). Schengeni piirieskirja ja VIS määruse muudatuste peamine eesmärk on lisada ringreisiviisa Schengeni *acquis*'sse.

Eelkõige tähendab see, et Schengeni piirieskirja artiklis 5 sätestatud sisenemise nõudeid kohaldatakse ka ringreisiviisa väljastamise suhtes ning et lisaks tuleb tagada ringreisiviisa taotluste/ringreisiviisade registreerimine viisainfosüsteemis (VIS). Tuleb siiski märkida, et ettepanek käsitleb ka kolmandate riikide kodanikke, kes on viisamääruse lühiajalise viisa nõudest vabastatud (vt viisamääruse II lisa) ja kelle andmeid seega VISis ei registreerita, sest põhimõtteliselt ei põhjusta nendest riikidest pärit reisijad liikmesriikidele julgeoleku- ja sisseränderiski. Seepärast ei ole proportsionaalsuse põhimõtte seisukohast selliste kolmandate riikide (nt Ameerika Ühendriigid, Austraalia, Kanada) kodanike sõrmejälgede kogumine õigustatud. Kõnealune erand nähakse ette artikliga 5 ja see võimaldab liikmesriikidel võtta nende kolmandate riikide kodanikelt ringreisiviisa taotlusi vastu elektrooniliselt või posti teel.

Artikkel 12 nõuab täiendavaid selgitusi. Osaliselt tunnistatakse sellega kehtetuks Schengeni lepingu rakendamise konventsiooni artikli 20 lõige 2, milles sätestatakse, et kui liikmesriik sõlmis kahepoolse viisavabaduslepingu viisamääruse II lisa nimekirjas oleva kolmanda riigiga (viisanõudest vabastatud riikide nimekiri) enne Schengeni lepingu rakendamise konventsiooni jõustumist (või liikmesriigi hilisema Schengeni lepinguga ühinemise kuupäeva), võib liikmesriik selle kahepoolse lepingu sätete põhjal pikendada asjaomase kolmanda riigi kodanike viisavaba viibimist oma territooriumil kauemaks kui kolmeks kuuks.

Seega võivad näiteks Kanada, Uus-Meremaa või Ameerika Ühendriikide kodanikud viibida sellistes liikmesriikides lisaks üldisele 90-päevasele Schengeni alal viibimisele liikmesriikide ja nende kolme riigi vahel kehtivas kahepoolses viisavabaduslepingus sätestatud ajavahemiku jooksul (tavaliselt kolm kuud). Nende riikide puhul on komisjonile teada mitu kahepoolset lepingut, mis tähendab, et nende riikide kodanikud võivad lühiajalisest viisast vabastamise alusel viibida Schengeni alal peaaegu piiramatult. Näiteks Uus-Meremaal on 16 kahepoolset viisavabaduslepingut, seega lisaks viisamääruses sätestatud 90-päevasele viisavabale viibimisele liikmesriikide territooriumil võivad Uus-Meremaa kodanikud jääda tegelikult Schengeni alale 51 kuuks (kolm kuud pluss 48 kuud).

Juba 1998. aastal olid liikmesriigid arvamusel, et selline piiramatult viibimine liikmesriikide territooriumil ei sobi kokku piirideta ala mõttega. Täitevkomitee võttis vastu otsuse viisanõudest loobumise lepingute ühtlustamise kohta²⁰. Otsuse kohaselt pidid liikmesriigid lisama oma kahepoolsetesse lepingutesse standardklauslid, millega piirati Schengeni alal (mitte asjaomase liikmesriigi territooriumil) viisavaba viibimist kolme kuuga kuuekuulise ajavahemiku jooksul.

Pärast Schengeni *acquis*' lisamist Amsterdami lepinguga ühenduse raamistikku ei läinud Schengeni lepingu rakendamise konventsiooni artikli 20 lõige 2 vastuollu enam üksnes piirideta ala mõttega, vaid muutus kokkusobimatuks ka aluslepinguga: Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 62 lõikes 3 viidati meetmetele, „mis sätestavad tingimused, mille kohaselt kolmandate riikide kodanikel on õigus reisida liikmesriikide territooriumil *kuni kolme kuu vältel*”. Seepärast tegi komisjon oma reisimise õigust käsitlevas 2001. aasta algatuses ettepaneku tunnistada artikli 20 lõige 2 kehtetuks.

²⁰ SCH/Com-ex (98) 24, 23.6.1998.

Euroopa Liidu toimimise lepinguga ei piirata enam Schengeni alal lühiajalist viibimist kolme kuuga; selles ei täpsustata viibimise kestust. Kuid Schengeni lepingu rakendamise konventsiooni artikli 20 lõige 2 ja kahepoolsete viibimisaja pikendamiste olemasolu on sellegipoolest kokkusobimatu aluslepingu artikli 77 lõike 2 punktidega a ja c, sest ühine viisapoliitika ei saa põhineda varem sõlmitud kahepoolsetel lepingutel. Kolmandate riikide kodanike reisimisvabaduse ulatus ei tohiks oleneda varem sõlmitud kahepoolsete lepingute arvust ja sisust. Kõikide viisanõudest vabastatud kolmandate riikide kodanike suhtes tuleks kohaldada samu eeskirju. Schengeni lepingu rakendamise konventsiooni artikli 20 lõike 2 rakendamine tekitab praktilisi probleeme ja õiguslikku ebakindlust nii asutustele kui ka reisijatele, eelkõige kui viimased peavad Schengeni alalt lahkuma. Lisaks nõuab tulevane riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem selgeid eeskirju ning tehnilistel põhjustel ei saa arvesse võtta kahepoolsete viisavabaduslepingute võimalikku jätkuvat kohaldamist, kui lubatud viibimise kestust tuleb kontrollida. Lõpuks on üks ringreisiviisa kasutuselevõtu eesmärke näha ette õigusraamistik ja asjakohased load, mis võimaldaksid viisanõudest vabastatud kolmandate riikide kodanikel viibida Schengeni alal üle 90 päeva.

Ettepanekuga nähakse liikmesriikidele kolmandate riikide kodanike Schengeni alal viibimise kogupikkusega seoses ette viieaastane üleminekuperiood, et loobuda järk-järgult kahepoolsete lepingute mõjust. See võtab aega ning tuleb ka tunnistada, et teatavad kolmandad riigid peavad väga tähtsaks säilitada olemasolev olukord.

Poliitilisest seisukohast on see mõistetav. Viisavabadusleping on üks neist õigusaktidest, mis toob mõlema poole kodanikele konkreetset ja otsest kasu. Tuleb aru saada, et artikli 20 lõike 2 osaline kehtetuks tunnistamine ei tähenda, et ka need lepingud kaotavad kohe ja täielikult kehtivuse. Pealegi ei kaasneks senise korra (mille puhul lühiajalisi viisasid pikendatakse kahepoolsete viisavabaduslepingute alusel) asendamisel uut liiki kuni üheaastase viisaga, mida on võimalik pikendada kuni kaheks aastaks, tegelikus elus negatiivset mõju paljudele ameeriklastele, kanadalastele, uusmeremaalastele jne. Paljud nendest, kes soovivad jääda aastaks või kauemaks, tõenäoliselt ka töötavad sel ajal ja vajavad ühes liikmesriigis elamisluba ning taotlevad seetõttu pikaajalist viisat või elamisluba.

- **Seos samal ajal esitatud viisaeeskirja uuestisõnastamise ettepaneku ja teiste ettepanekutega**

Käesolevat ettepanekut mõjutavad samal ajal esitatud viisaeeskirja uuestisõnastamise ettepaneku üle peetavad läbirääkimised, seega tuleks läbirääkimiste ajal pöörata erilist tähelepanu vajaliku koostoime tagamisele nende kahe ettepaneku vahel. Kui läbirääkimiste ajal tekib võimalus ettepanekud sarnases ajalises raamistikus vastu võtta, püüab komisjon need kaks ettepanekut ühendada ühtseks uuesti sõnastatud ettepanekuks.

Sama moodi tuleb hilisemas etapis tagada koostoime määrusega, millega luuakse riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem Euroopa Liidu liikmesriikide välispiire ületavate kolmandate riikide kodanike riiki sisenemise ja riigist lahkumise andmete registreerimiseks²¹. Selle reguleerimisese ja -ala võib nõuda muudatuste tegemist, kui riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi otsustatakse kasutada ringreisiviisa omanike riiki sisenemise ja riigist lahkumise kontrollimiseks välispiiridel²².

²¹ COM(2013) 95 final, 28.2.2013.

²² Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, millega kehtestatakse välispiiridel isikute kontrollimise lihtsustatud kord, mille alusel Horvaatia ja Küpros tunnustavad ühepoolset teatavaid dokumente võrdväärseks oma riigi viisadega, mille nad on välja andnud oma territooriumilt läbisõiduks või kuni 90-päevaseks kavandatud viibimiseks oma territooriumil mis tahes 180-päevase perioodi jooksul, ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr 895/2006/EÜ

- **Õiguslik alus**

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 77 antakse liidule volitused reguleerida lühiajalist viibimist Schengeni alal. Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 77 lõike 2 kohaselt:

„[...] võtavad Euroopa Parlament ja nõukogu seadusandliku tavamenetluse kohaselt vastu meetmed, mis käsitlevad:

a) ühtset poliitikat viisade ja muude lühiajaliste elamislubade suhtes;

b) välispiire ületavate isikute suhtes teostatavat kontrolli;

c) tingimusi, mille kohaselt kolmandate riikide kodanikud võivad liidu piires lühiajaliselt vabalt liikuda;”.

Käesolev ettepanek sisaldab meetmeid, mis on seotud kõigi nende kolme punktiga. Seepärast tunduvad Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 77 lõike 2 punktid a, b ja c olevat ettepaneku jaoks kohane õiguslik alus.

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 79 antakse liidule volitused õiguslikult reguleerida ühise sisserändepoliitika raamistikus pikaajalisi viisasid ja elamislube, mis on mõlemad seotud liikmesriikides seadusliku *elamisega*, st *pikaajalise* viibimisega *samas* liikmesriigis. Artikli 79 sissejuhatavas lõikes 1, samuti lõike 2 punktis b viidatakse sõnaselgelt liikmesriikides seaduslikult *elavatele* kolmandate riikide kodanikele. Käesoleva ettepaneku sihtrühmal ei ole tahtmist ega vajadust üheski liikmesriigis *elada*; nad soovivad pigem Euroopas *ringi reisida*, st Schengeni alal enne sealt lahkumist *ringi liikuda*. Seepärast ei ole Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 79 ettepanekule kohane õiguslik alus.

Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 77 eelnenud Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 62 kolmandas lõigus viidati meetmetele, *„mis sätestavad tingimused, mille kohaselt kolmandate riikide kodanikel on õigus reisida liikmesriikide territooriumil kuni kolme kuu vältel”*. Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 77 lõike 2 punktis c ei piirata *lühiajalisust* enam kolme kuuga. See aluslepingu selge muudatus kõrvaldas takistuse, mis võis varasemates aluslepingutes takistada sarnase ettepaneku vastuvõtmist.

Seega moodustavad Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 77 lõike 2 punktid a, b ja c käesoleva ettepaneku asjakohase õigusliku aluse; ettepaneku eesmärk on reguleerida kolmandate riikide kodanike liikumist Schengeni alal ja sellest jäetakse välja Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 79 reguleeritud olukorrad (pikaajalise viibimise lubamine sama liikmesriigi territooriumil). Viimane punkt on tagatud kavandatava määratlusega, mille kohaselt ei tohiks lubada ringreisiviisa omanikel viibida sama liikmesriigi territooriumil üle 90 päeva mis tahes 180-päevase ajavahemiku jooksul.

- **Subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõte**

Euroopa Liidu lepingu artikli 5 lõikes 3 sätestatakse, et valdkondades, mis ei kuulu liidu ainupädevusse, võtab liit meetmeid ainult niisuguses ulatuses ja siis, kui liikmesriigid ei suuda piisavalt saavutada kavandatava meetme eesmärke, kuid kavandatud meetme ulatuse või toime tõttu saab neid paremini saavutada liidu tasandil. Käesoleva ettepaneku puhul on vajadus liidu tasandil sekkumise järele väga selge. Kõikides liikmesriikides kehtiva mis tahes

ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr 582/2008/EÜ (COM(2013) 441 final, 21.6.2013), võetakse kindlasti märksa varem vastu kui käesolev ettepanek. Pärast selle uue „lääbisõiduotsuse” vastuvõtmist tuleb kõnealusele ettepanekule lisada uus artikkel, et lisada ringreisiviisa tulevase otsuse artiklile 2. Eeldades, et uue otsusega tunnistatakse otsus nr 895/2006/EÜ ja otsus nr 582/2008/EÜ kehtetuks, ei sisalda käesolev ettepanek viimati nimetatud otsuste muutmise sätet.

loa saab kasutusele võtta vaid ELi tasandil; üksteise ringreisiviisade vastastikust tunnustamist ei saa liikmesriikide tasandil korraldada. Väljastamise tingimused ja kord peaksid olema kõikidele liikmesriikidele ühesugused. Seda on võimalik tagada vaid liidu tasandil võetavate meetmete abil.

Euroopa Liidu lepingu artikli 5 lõikes 4 sätestatakse, et liidu meede ei või minna aluslepingu eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale. ELi meetme jaoks valitud vorm peab võimaldama saavutada ettepaneku eesmärk ja rakendada seda võimalikult tõhusal moel. Käesolev ettepanek ei sisalda ühtegi osa, mis ei ole otseselt seotud selle eesmärkidega. See on proportsionaalne ka kulude seisukohast. Ettepanek on seega kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega.

- **Õigusakti valik**

Käesoleva ettepanekuga võetakse kasutusele uus viisaliik, mis kehtib põhimõtteliselt kõikides liikmesriikides, ning määratletakse kõnealuse viisa väljastamise tingimused ja kord. Seega saab õigusaktiks valida vaid määruse.

4. TÄIENDAV TEAVE

- **Osalemine**

Ettepanek tugineb Schengeni *acquis*'le, kuivõrd see käsitleb ühise viisapoliitika edasiarendamist. Seepärast tuleb seoses mitme aluslepingutele ja assotsieerunud riikidega sõlmitud lepingutele lisatud protokolliga arvesse võtta järgmisi tagajärgi.

Taani: Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud Taani seisukohta käsitleva protokoll nr 22 artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani nõukogus Euroopa Liidu toimimise lepingu kolmanda osa V jaotise kohaste meetmete võtmisel. Arvestades, et käesolev määrus põhineb Schengeni *acquis*'l, otsustab Taani kõnealuse protokoll nr 22 artikli 4 kohaselt kuue kuu jooksul pärast nõukogu otsuse tegemist käesoleva määruse kohta, kas ta rakendab seda oma siseriiklikus õiguses.

Ühendkuningriik ja Iirimaa: vastavalt Schengeni *acquis*' Euroopa Liidu raamistikku integreerimise protokoll nr 2 artiklitele 4 ja 5 ja nõukogu 29. mai 2000. aasta otsusele 2000/365/EÜ Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi taotluse kohta ning vastavalt nõukogu 28. veebruari 2002. aasta otsusele 2002/192/EÜ Iirimaa taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis*' sätetes ei osale Ühendkuningriik ja Iirimaa ühise viisapoliitika ning eelkõige määruse (EÜ) nr 810/2009 (millega kehtestatakse ühenduse viisaeeskiri (viisaeeskiri)) rakendamisel. Seega ei osale Ühendkuningriik ja Iirimaa käesoleva määruse vastuvõtmisel ning seega ei ole määrus nende suhtes siduv ega kohaldatav.

Island ja Norra: nõukogu, Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahel sõlmitud assotsieerimislepingus, mis käsitleb nende riikide kaasamist Schengeni *acquis*' rakendamisse, kohaldamisse ja edasiarendamisse, sätestatud menetlused on kohaldatavad, kuna käesolev ettepanek põhineb kõnealuse lepingu A lisa kohaselt Schengeni *acquis*'l²³.

Šveits: käesoleva määrusega arendatakse edasi Schengeni *acquis*' sätteid Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahel alla kirjutatud lepingu (Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*' rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) tähenduses²⁴.

²³ EÜT L 176, 10.7.1999, lk 36.

²⁴ ELT L 53, 27.2.2008, lk 52.

Liechtenstein: käesolev määrus kujutab endast Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelise protokolliga (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) tähenduses²⁵.

Küpros: käesolev määrus kujutab endast Schengeni *acquis'*l põhinevat või sellega muul viisil seotud akti vastavalt 2003. aasta ühinemisakti artikli 3 lõikele 2.

Bulgaaria ja Rumeenia: käesolev määrus kujutab endast Schengeni *acquis'*l põhinevat või sellega muul viisil seotud akti vastavalt 2005. aasta ühinemisakti artikli 4 lõikele 2.

Horvaatia: käesolev määrus kujutab endast Schengeni *acquis'*l põhinevat või sellega muul viisil seotud akti vastavalt 2011. aasta ühinemisakti artikli 4 lõikele 2.

²⁵ ELT L 160, 18.6.2011, lk 19.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega võetakse kasutusele ringreisiviisa ja muudetakse Schengeni lepingu rakendamise konventsiooni ning määrusi (EÜ) nr 562/2006 ja (EÜ) nr 767/2008

EUROOPA PARLAMENT JA NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eelkõige selle artikli 77 lõike 2 punkte a, b ja c,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut²⁶,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust²⁷,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Liidu õigusaktidega kehtestati ühtlustatud eeskirjad kolmandate riikide kodanike liikmeriikidesse sisenemise ja seal viibimise kohta kuni 90 päevaks mis tahes 180-päevase ajavahemiku jooksul.
- (2) Seoses kolmandate riikide kodanike liikmesriikide territooriumile kauemaks kui kolmeks kuuks lubamise tingimustega on vastu võetud mitu valdkondlikku direktiivi. Schengeni lepingu rakendamise konventsiooni²⁸ artikliga 21 antakse kolmandate riikide kodanikele, kellel on ühe liikmesriigi väljastatud kehtiv elamisluba või riigi pikaajaline viisa, õigus vabalt liikuda teiste liikmesriikide territooriumil kuni 90 päeva mis tahes 180-päevase ajavahemiku jooksul.
- (3) Viisat vajavatel ja viisanõudest vabastatud kolmandate riikide kodanikel võib olla õigustatud huvi reisida Schengeni alal rohkem kui 90 päeva teatava 180-päevase ajavahemiku jooksul, viibimata üheski liikmesriigis üle 90 päeva. Seepärast tuleks vastu võtta kõnealust võimalust lubavad eeskirjad.
- (4) Eelkõige on esinejatel sageli raske liidus oma ringreise korraldada. Üliõpilased, teadlased, kultuuritöötajad, pensionärid, ärireisijad, teenuseosutajad ja turistid võivad samuti soovida Schengeni alal viibida kauem kui 90 päeva mis tahes 180-päevase ajavahemiku jooksul. Asjakohase loa puudumine toob kaasa võimalike külastajate kaotuse ja selle tulemusena majandusliku kahju.

²⁶ ELT C , , lk .

²⁷ ELT C , , lk .

²⁸ Beneluxi Majandusliidu riikide, Saksamaa Liitvabariigi ja Prantsuse Vabariigi valitsuste vahel nende ühispiiridel kontrolli järkjärgulise kaotamise kohta sõlmitud 14. juuni 1985. aasta Schengeni lepingu rakendamise konventsioon, EÜT L 239, 22.9.2000, lk 19.

- (5) Aluslepingus tehakse ühelt poolt vahet liikmesriikidesse sisenemise tingimuste ja ühise lühiajalise viisa poliitika väljatöötamise ning teiselt poolt liikmesriiki seal seaduslikuks elamiseks sisenemise ning selleks pikaajaliste viisade ja elamislubade väljastamise tingimuste vahel. Aluslepingus ei määratleta aga lühiajalist liikmesriikide territooriumil viibimist.
- (6) Uut liiki viisa (edaspidi „ringreisiviisa”) tuleks kasutusele võtta nii viisanõudest vabastatud kui ka viisat vajavate kolmandate riikide kodanike jaoks, kes kavatsevad kahe või enama liikmesriigi territooriumil ringi reisida kauem kui 90 päeva, tingimusel et nad ei kavatse sama liikmesriigi territooriumil viibida üle 90 päeva mis tahes 180-päevase ajavahemiku jooksul. Samal ajal tuleks lühiajalise ja pikaajalise liikmesriikide territooriumil viibimise eristamiseks säilitada reegel „90 päeva 180-päevase ajavahemiku jooksul”, kuna suurele enamikule reisijatest ei põhjusta see mingeid probleeme.
- (7) Asjakohastel puhkudel tuleks ringreisiviisade taotlemise ja väljastamise suhtes kohaldada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr xxx/201x²⁹ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 767/2008³⁰ sätteid. Võttes arvesse ringreisiviisade taotlejate kolmandate riikide kodanike erinevaid vajadusi ja tingimusi ning majanduslikke ja julgeolekukaalutlusi, tuleks siiski kehtestada konkreetsed eeskirjad muu hulgas seoses menetluses osalevate asutuste, taotlemisetapi, taotluste läbivaatamise ja nende kohta otsuse tegemise ning ringreisiviisade väljastamise ja sellest keeldumise kohta.
- (8) Määruse (EÜ) nr 539/2001³¹ II lisas loetletud kolmandate riikide kodanikele peaksid kehtima teatavad lihtsustused, nagu sõrmejälgede andmise kohustusest vabastamine.
- (9) Õiguskindluse tagamiseks tuleb selgitada, mis vahe on liikmesriikides viibimisel lühiajalise viisa, pikaajalise viisa ja elamisloa ning ringreisiviisa alusel. Ringreisiviisa alusel liikmesriikides viibimist peaks olema võimalik ühendada varasema ja hilisema riigis viibimisega viisavabalt, lühiajalise ja pikaajalise viisa või elamisloa alusel.
- (10) Liikmesriikide territooriumil lubatud viibimist peaks olema võimalik konkreetseid reisimisharjumusi ja -vajadusi arvesse võttes pikendada, tingimusel et ringreisiviisa omanikud täidavad jätkuvalt liikmesriikide territooriumile sisenemise ja viisa väljastamise tingimusi ning suudavad oma pikendatud riigis viibimise ajal tõendada, et nad täidavad nõuet, mille kohaselt ei tohi viibida sama liikmesriigi territooriumil üle 90 päeva mis tahes 180-päevase ajavahemiku jooksul.
- (11) Ringreisiviisa režiim tuleks lisada Schengeni *acquis*’ asjaomastesse õigusaktidesse. Seepärast tuleks muuta Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 562/2006³² ja määrust (EÜ) nr 767/2008. Viisa väljastamise tingimuste suhtes tuleks kohaldada määruse (EÜ) nr 562/2006 artiklis 5 sätestatud territooriumile sisenemise tingimusi.

²⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr xxx/201x, millega kehtestatakse liidu viisaeeskiri (viisaeeskiri) (uuestisõnastamine) (ELT L x, xxx, lk x).

³⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 767/2008, 9. juuli 2008, mis käsitleb viisainfosüsteemi (VIS) ja liikmesriikidevahelist teabevahetust lühiajaliste viisade kohta (VIS määrus) (ELT L 218, 13.8.2008, lk 60).

³¹ Nõukogu määrus (EÜ) nr 539/2001, 15. märts 2001, milles loetletakse kolmandad riigid, kelle kodanikel peab välispiiride ületamisel olema viisa, ja need kolmandad riigid, kelle kodanikud on sellest nõudest vabastatud (EÜT L, 81, 21.3.2001, lk 1).

³² Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 562/2006, 15. märts 2006, millega kehtestatakse isikute üle piiri liikumist reguleerivad ühenduse eeskirjad (Schengeni piirieskirjad) (ELT L 105, 13.4.2006, lk 1).

Ringreisiviisa taotlused ja ringreisiviisa kohta tehtud otsused tuleks registreerida viisainfosüsteemis.

- (12) Pärast ringreisiviisa kasutuselevõtmist tuleks muuta Schengeni lepingu rakendamise konventsiooni artikli 20 lõiget 2, kuna see ei sobi kokku Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 77 lõike 2 punktidega a ja c seoses asjaoluga, et ühist viisapoliitikat ei saa rajada liikmesriikide vahel sõlmitud kahepoolsete viisavabaduslepingute olemasolule või puudumisele. Kolmandate riikide kodanikele liikmesriikide territooriumil lubatud viibimise pikkus ei tohiks sõltuda selliste varem sõlmitud kahepoolsete lepingute arvust ega sisust.
- (13) Selleks et järk-järgult kõrvaldada kahepoolsete viisavabaduslepingute mõju kolmandate riikide kodanike Schengeni alal viibimise kogupikkusele, tuleks ette näha viieaastane üleminekuperiood.
- (14) Käesoleva määruse ühtsete rakendamistingimuste tagamiseks tuleks anda komisjonile rakendusvolitused tegutsemisjuhiste kehtestamiseks tavade ja menetluste puhul, mida liikmesriigid peavad ringreisiviisade taotlusi töödeldes järgima. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011³³. Selliste rakendusaktide vastuvõtmiseks tuleks kasutada kontrollimenetlust.
- (15) Käesolevas määruses austatakse põhiõigusi ja järgitakse Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid. Eelkõige püütakse käesoleva määrusega tagada harta artiklis 7 sätestatud era- ja perekonnaelu austamine, artiklis 8 sätestatud isikuandmete kaitse ja artiklis 24 sätestatud lapse õiguste kaitse.
- (16) Käesolevast määrusest tuleneva isikuandmete töötlemise korral kohaldatakse liikmesriikide suhtes Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 95/46/EÜ³⁴.
- (17) Kuna käesoleva määruse eesmärke – täpsemalt kõikides liikmesriikides kehtiva viisa kasutuselevõttu ning ühiste väljastamise tingimuste ja korra kehtestamist – on võimalik saavutada ainult liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Nimetatud artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus kaugemale sellest, mida on vaja nimetatud eesmärkide saavutamiseks.
- (18) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud Taani seisukohta käsitleva protokoll nr 22 artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva määruse vastuvõtmisel ning määrus ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav. Arvestades, et käesolev määrus põhineb Schengeni *acquis*’l, otsustab Taani kõnealuse protokoll nr 22 artikli 4 kohaselt kuue kuu jooksul pärast nõukogu otsuse tegemist käesoleva määruse kohta, kas ta rakendab seda oma siseriiklikus õiguses.
- (19) Käesoleva määrusega arendatakse edasi Schengeni *acquis*’ sätteid, milles Ühendkuningriik nõukogu otsuse 2000/365/EÜ³⁵ kohaselt ei osale; seepärast ei osale Ühendkuningriik käesoleva määruse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.

³³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 182/2011, 16. veebruar 2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

³⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 95/46/EÜ, 24. oktoober 1995, üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31).

³⁵ Nõukogu otsus 2000/365/EÜ, 29. mai 2000, Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis*’ sätetes (EÜT L 131, 1.6.2000, lk 43).

- (20) Käesoleva määrusega arendatakse edasi Schengeni *acquis*' sätteid, milles Iirimaa nõukogu otsuse 2002/192/EÜ³⁶ kohaselt ei osale; seepärast ei osale Iirimaa käesoleva määruse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldata.
- (21) Islandi ja Norra puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahel sõlmitud lepingu (viimase kahe riigi osalemiseks Schengeni *acquis*' sätete rakendamises, kohaldamises ja edasiarendamises)³⁷ tähenduses, mis kuuluvad nõukogu otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktis B osutatud valdkonda³⁸.
- (22) Šveitsi puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepingu (Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*' sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega)³⁹ tähenduses, mis kuuluvad nõukogu otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktis B osutatud valdkonda, kusjuures nimetatud otsuse vastavat punkti tõlgendatakse koostoimes otsuse 2008/146/EÜ artikliga 3⁴⁰.
- (23) Liechtensteini puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahel allakirjutatud protokolli (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*' rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega)⁴¹ tähenduses, mis kuuluvad nõukogu otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktis B osutatud valdkonda, kusjuures nimetatud otsuse vastavat punkti tõlgendatakse koostoimes protokolli sõlmimist käsitleva nõukogu otsuse 2011/350/EÜ artikliga 3⁴².
- (24) Küprose puhul kujutab käesolev määrus endast Schengeni *acquis*'le tuginevat või muul moel sellega seotud õigusakti vastavalt 2003. aasta ühinemisakti artikli 3 lõikele 2.
- (25) Bulgaaria ja Rumeenia puhul kujutab käesolev määrus endast Schengeni *acquis*'le tuginevat või muul moel sellega seotud õigusakti vastavalt 2005. aasta ühinemisakti artikli 4 lõikele 2.

³⁶ Nõukogu otsus 2002/192/EÜ, 28. veebruar 2002, Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis*' sätetes (EÜT L 64, 7.3.2002, lk 20).

³⁷ EÜT L 176, 10.7.1999, lk 36.

³⁸ Nõukogu otsus 1999/437/EÜ, 17. mai 1999, Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahel sõlmitud lepingu teatavate rakenduseeskirjade kohta nende kahe riigi ühinemiseks Schengeni *acquis*' sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega (ELT L 176, 10.7.1999, lk 31).

³⁹ ELT L 53, 27.2.2008, lk 52.

⁴⁰ Nõukogu otsus 2008/146/EÜ, 28. jaanuar 2008, sõlmida Euroopa Ühenduse nimel Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vaheline leping Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*' rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega (ELT L 53, 27.2.2008, lk 1).

⁴¹ ELT L 160, 18.6.2011, lk 21.

⁴² Nõukogu otsus 2011/350/EÜ, 7. märts 2011, Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelise protokolli (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*' rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta, seoses sisepiiridel piirikontrolli kaotamise ja isikute liikumisega (ELT L 160, 18.6.2011, lk 19).

- (26) Horvaatia puhul kujutab käesolev määrus endast Schengeni *acquis*'le tuginevat või muul moel sellega seotud õigusakti vastavalt 2011. aasta ühinemisakti artikli 4 lõikele 2,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I peatükk – Üldsätted

Artikkel 1

Reguleerimise ja -ala

1. Käesoleva määrusega sätestatakse ringreisiviisade väljastamise tingimused ja kord.
2. Seda kohaldatakse kolmandate riikide kodanike suhtes, kes ei ole liidu kodanikud aluslepingu artikli 20 lõike 1 tähenduses, ilma et see piiraks
 - a) nende kolmandate riikide kodanike vaba liikumise õigust, kes on liidu kodanike perekonnaliikmed;
 - b) nende kolmandate riikide kodanike ja nende perekonnaliikmete samaväärseid õigusi, kellel on vastavalt liidu ja selle liikmesriikide ning nende kolmandate riikide vahel sõlmitud kokkulepetele vaba liikumise õigus, mis on samaväärne liidu kodanike ja nende perekonnaliikmete õigustega.
3. Käesolev määrus ei mõjuta liidu ega siseriikliku õiguse sätteid, mida kohaldatakse kolmandate riikide kodanike suhtes seoses
 - a) loaga viibida ühe liikmesriigi territooriumil kauem kui kolm kuud ja seejärel liikuda teiste liikmesriikide territooriumile;
 - b) juurdepääsuga tööturule ja majandustegevuses osalemisega.

Artikkel 2

Määruse (EÜ) nr 767/2008 ja määruse (EÜ) nr xxx/201x [viisaeeskiri (uuestisõnastamine)] kohaldamine

1. Ringreisiviisade suhtes kohaldatakse määrust (EÜ) nr 767/2008.
2. Määrust (EL) nr xxx/201x [viisaeeskiri (uuestisõnastamine)] kohaldatakse ringreisiviisade suhtes vastavalt artiklites 4–10 ettenähtule.

Artikkel 3

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- (1) kohaldatakse määruse (EL) nr xxx/201x [viisaeeskiri (uuestisõnastamine)] artikli 2 lõikes 1 ning lõigetes 11–16 ettenähtud määratlusi;
- (2) „ringreisiviisa” – liikmesriigi väljastatud luba kahe või enama liikmesriigi territooriumil kavandatud viibimiseks üle 90 päeva mis tahes 180-päevase perioodi jooksul, tingimusel et taotleja ei kavatse viibida samas liikmesriigis üle 90 päeva mis tahes 180-päevase perioodi jooksul.

II peatükk – Ringreisiviisa väljastamise tingimused ja kord

Artikkel 4

Taotluste menetlemises osalevad asutused

1. Kohaldatakse määruse (EL) nr xxx/201x [viisaeeskiri (uuestisõnastamine)] artikli 4 lõikeid 1, 3, 4 ja 5, artikli 6 lõiget 1 ning artikli 7 lõikeid 2 ja 3.
2. Taotlusi ei vaadata läbi ja nende kohta ei tehta otsust liikmesriikide välispiiridel.
3. Ringreisiviisa taotluse läbivaatamiseks ja selle kohta otsuse tegemiseks pädev liikmesriik on liikmesriik, kelle välispiiri kavatseb taotleja liikmesriikide territooriumile sisenemiseks ületada.
4. Määruse (EÜ) nr 539/2001 II lisas loetletud kolmandate riikide kodanikud, kes viibivad liikmesriigi territooriumil seaduslikult, võivad esitada taotlusi selle liikmesriigi territooriumil, tingimusel et pädeva liikmesriigi konsulaadil on taotluse kohta otsuse tegemiseks aega vähemalt 20 kalendripäeva.
5. Kolmandate riikide kodanikud, kellele liikmesriik on väljastanud kehtiva elamisloa või kehtiva pikaajalise viisa, võivad taotluse esitada selle liikmesriigi territooriumil vähemalt 20 kalendripäeva enne elamisloa või pikaajalise viisa lõppemist.
6. Lõigetes 4 ja 5 osutatud juhtudel on taotlust läbi vaatama ja ringreisiviisa kohta otsust tegema pädev see liikmesriik, kuhu taotleja kavatseb ringreisiviisa alusel esimesena siseneda.

Artikkel 5

Taotlus

1. Kohaldatakse määruse (EL) nr xxx/201x [viisaeeskiri (uuestisõnastamine)] artikli 8 lõikeid 1, 2, 5, 6 ja 7, artiklit 9, artikli 10 lõikeid 1 ja 3–7, artikli 11 punkte b ja c, artiklit 12, artikli 13 lõike 1 punkte a–d, artikli 13 lõikeid 5, 6 ja 7 ning artikleid 14 ja 15.
2. Ringreisiviisa taotluse vorm peab vastama I lisas sätestatule.
3. Lisaks määruse (EL) nr xxx/201x [viisaeeskiri (uuestisõnastamine)] artikli 11 punktides b ja c sätestatud kriteeriumidele esitavad taotlejad reisidokumendi, mida tunnustab taotluse läbivaatamiseks ja selle kohta otsuse tegemiseks pädev liikmesriik ja vähemalt üks muu külastatav liikmesriik.
4. Lisaks määruse (EL) nr xxx/201x [viisaeeskiri (uuestisõnastamine)] artikli 12 lõikes 7 loetletud isikute kategooriatele vabastatakse sõrmejälgede andmise nõudest nõukogu määruse (EÜ) nr 539/2001 II lisas loetletud kolmandate riikide kodanikud. Sellistel juhtudel võetakse viisainfosüsteemis määruse (EÜ) nr 767/2008 artikli 8 lõike 5 kohaselt kasutusele märkus „ei kohaldata”.
5. Lisaks määruse (EL) nr xxx/201x [viisaeeskiri (uuestisõnastamine)] artikli 13 lõikes 1 loetletud täiendavatele dokumentidele esitavad taotlejad
 - a) nõuetekohast tõendit, et nad kavatsevad kahe või enama liikmesriigi territooriumil viibida kokku üle 90 päeva mis tahes 180-päevase ajavahemiku jooksul, viibimata neist ühegi liikmesriigi territooriumil üle 90 päeva mis tahes 180-päevase ajavahemiku jooksul;

- b) tõendit ravikindlustuse kohta, mis katab kõiki selliseid riske, mille vastu külastatavate liikmesriikide kodanikud on tavaliselt kindlustatud.
6. Piisavate elatusvahendite olemasolu ja stabiilset majanduslikku olukorda tõendatakse taotlemise kuupäevale eelneva 12 kuu palgatõendite või pangaväljavõtete ja/või täiendavate dokumentide abil, mis näitavad, et taotlejatel on või nad saavad oma liikmesriigi territooriumil viibimise ajal seaduslikult piisavaid rahalisi vahendeid.
7. Kui külastuse eesmärk nõuab ringreisiviisa taotlemisel ühes või mitmes liikmesriigis tööluba, piisab tööloa omamise tõendamisest liikmesriigis, kes on pädev ringreisiviisa taotlust läbi vaatama ja selle kohta otsust tegema. Ringreisiviisa omanikel lubatakse järgmisena külastatavas liikmesriigis nõutavat tööluba taotleda liikmesriigis, kus nad seaduslikult viibivad.
8. Konsulaadid võivad loobuda ühe või mitme täiendava dokumendi esitamise nõudest, kui taotlejad töötavad konsulaadile tuttavas usaldusväärses ettevõttes, organisatsioonis või institutsioonis või neid kutsub selline ettevõtte, organisatsioon või institutsioon, eelkõige juhtival ametikohal või teadlase, üliõpilase, artisti, kultuuritöötaja, sportlase või erialateadmiste, kogemuste või tehniliste oskustega töötajana, ning kui konsulaadile on selles suhtes esitatud piisavalt tõendeid. Nõudest võidakse loobuda ka nende taotlejate lähedaste perekonnaliikmete puhul, sealhulgas abikaasa, alla 18-aastased lapsed ja alla 18-aastase lapse vanemad, kui nad kavatsevad koos reisida.

Artikkel 6

Taotluse läbivaatamine ja selle kohta otsuse tegemine

1. Kohaldatakse määruse (EL) nr xxx/201x [viisaeeskiri (uuestisõnastamine)] artikleid 16 ja 17, artikli 18 lõikeid 1, 4, 5, 9, 10 ja 11, artiklit 19 ja artikli 20 lõike 4 viimast lauset.
2. Lisaks määruse (EL) nr xxx/201x [viisaeeskiri (uuestisõnastamine)] artikli 17 lõikes 1 sätestatud taotluse vastuvõetavuse hindamise kontrollile kontrollib pädev konsulaat, kas reisidokument vastab artikli 5 lõikes 3 sätestatud nõudele.
3. Ringreisiviisa taotluse läbivaatamine hõlmab eelkõige hindamist, kas taotlejatel on piisavad rahalised elatusvahendid kogu kavandatava liikmesriigi territooriumil viibimise ajaks, sealhulgas majutuse jaoks, välja arvatud juhul, kui seda pakub kutsunud või võõrustav ettevõtte, organisatsioon või institutsioon.
4. Ringreisiviisa taotlus vaadatakse läbi ja taotluse kohta tehakse otsus, olenemata varem väljastatud lühiajaliste viisade või lühiajalisest viisast loobumise, pikaajaliste viisade või elamislubade alusel lubatud liikmesriigi territooriumil viibimisest.
5. Taotluste kohta tehakse otsus 20 kalendripäeva jooksul alates vastuvõetava taotluse esitamisest. Erandjuhul võidakse seda ajavahemikku pikendada maksimaalselt 40 kalendripäevani.

Artikkel 7

Ringreisiviisa väljastamine

1. Kohaldatakse määruse (EL) nr xxx/201x [viisaeeskiri (uuestisõnastamine)] artikli 21 lõiget 6, artikli 24 lõikeid 1, 3 ja 4, artiklit 25, artikli 26 lõikeid 1 ja 5, artikleid 27 ja 28, artikli 29 lõike 1 punkti a alapunkte i–iii, v ja vi ning punkti b, samuti artikli 29 lõikeid 3 ja 4.

2. Ringreisiviisa võimaldab siseneda kõikide liikmesriikide territooriumile mitu korda, ilma et see piiraks lõike 5 kohaldamist.
3. Liikmeriikide territooriumil lubatud viibimise pikkus otsustatakse taotluse põhjaliku läbivaatamise alusel. Liikmesriikide territooriumil lubatud viibimise pikkus ei ületa üht aastat, kuid seda võib vastavalt artiklile 8 pikendada täiendavalt üheks aastaks.
4. Viisa kehtivusaeg vastab liikmesriikide territooriumil lubatud viibimise ajale.
5. Kui taotleja kasutab reisidokumenti, mida tunnustab üks või mitu liikmesriiki, aga mitte kõik liikmesriigid, kehtib ringreisiviisa reisidokumenti tunnustavate liikmesriikide territooriumil, tingimusel et asjaomase liikmesriigi territooriumil kavatakse viibida kauem kui 90 päeva mis tahes 180-päevase ajavahemiku jooksul.
6. Ringreisiviisa väljastatakse ühtse viisavormi alusel vastavalt nõukogu määruses (EÜ) nr 1683/95⁴³ sätestatule, kusjuures päises täpsustatakse viisa liik tähega „T”.
7. Lisaks määruse (EL) nr xxx/201x [viisaeeskiri (uuestisõnastamine)] artikli 29 lõikes 1 loetletud viisa väljastamisest keeldumise põhjustele keeldutakse viisa väljastamisest, kui taotlejad ei esita
 - a) nõuetekohast tõendit, et nad kavatsesid kahe või enama liikmesriigi territooriumil viibida kokku üle 90 päeva mis tahes 180-päevase ajavahemiku jooksul, viibimata neist ühegi liikmesriigi territooriumil üle 90 päeva mis tahes 180-päevase ajavahemiku jooksul;
 - b) tõendit ravikindlustuse kohta, mis katab kõiki selliseid riske, mille vastu külastatavate liikmesriikide kodanikud on tavaliselt kindlustatud.
8. Otsus viisa andmisest keeldumise kohta ning selle põhjused edastatakse taotlejale, kasutades selleks II lisas esitatud standardvormi.

Artikkel 8

Väljastatud viisa muutmine

1. Kohaldatakse määruse (EL) nr xxx/201x [viisaeeskiri (uuestisõnastamine)] artikli 30 lõikeid 1, 3, 6 ja 7 ning artikli 31 lõikeid 1–5, 7 ja 8.
2. Lisaks määruse (EL) nr xxx/201x [viisaeeskiri (uuestisõnastamine)] artikli 30 lõikes 1 sätestatud võimalusele pikendada viisat erandlikel põhjustel võivad ringreisiviisa omanikud taotleda pikendamist liikmesriigi territooriumil kõige varem 90 päeva möödumisel ja hiljemalt 15 päeva enne oma ringreisiviisa lõppemist.
3. Pikendamistaotlust läbi vaatama ja selle kohta otsust tegema on pädev järgmisena külastatava liikmesriigi konsulaat.
4. Taotlejad esitavad pikenduse taotlemiseks vastavalt I lisale täidetud taotluse vormi.
5. Iga pikendamistaotluse eest võetakse 30 eurot teenustasu.
6. Tööloa pikendamise puhul kohaldatakse vajaduse korral artikli 5 lõiget 7.
7. Otsus tehakse 15 kalendripäeva jooksul alates pikendamistaotluse esitamisest.
8. Pikenduse taotlemisel tõendavad taotlejad, et täidavad jätkuvalt liikmesriikide territooriumile sisenemise ja viisa väljastamise tingimusi ning täidavad nõuet, mille

⁴³ Nõukogu määrus (EÜ) nr 1683/95, 29. mai 1995, ühtse viisavormi kohta (EÜT L 164, 14.7.1995, lk 1).

kohaselt ei tohi viibida sama liikmesriigi territooriumil üle 90 päeva mis tahes 180-päevase ajavahemiku jooksul.

9. Pikendamistaotluse läbivaatamise ajal võib pädev asutus õigustatud puhkudel kutsuda taotlejad vestlusele ja nõuda täiendavaid dokumente.
10. Pikendus ei ületa ühte aastat ning liikmesriikide territooriumil lubatud viibimise kogupikkus, s.t algselt lubatud viibimise pikkus ja selle pikendamine, ei ületa kahte aastat.
11. Otsus pikenduse andmisest keeldumise kohta ning selle põhjused edastatakse taotlejale II lisas esitatud standardvormi kasutades.
12. Taotlejatel, kelle pikendamistaotlus on tagasi lükatud, on õigus otsus edasi kaevata. Kaebus esitatakse liikmesriigi vastu, kes on teinud pikendamistaotluse kohta lõppotsuse, kooskõlas selle liikmesriigi õigusega. Liikmesriigid esitavad taotlejatele vastavalt II lisas osutatule täpse teabe kaebuse korral järgitava korra kohta.
13. Otsus ringreisiviisa tühistamise või kehtetuks tunnistamise kohta ja selle põhjused edastatakse taotlejale, kasutades selleks II lisas esitatud standardvormi.

III peatükk – Halduskorraldus

Artikkel 9

Halduskorraldus

1. Kohaldatakse määruse (EL) nr xxx/201x [viisaeeskiri (uuestisõnastamine)] artikleid 35–43, artiklit 45, artikli 52 lõike 1 punkte a, c–f ja h ning artikli 52 lõiget 2.
2. Liikmesriigid koostavad vastavalt III lisale ringreisiviisade kohta kord aastas statistilised andmed. Statistilised andmed eelmise kalendriaasta kohta esitatakse komisjonile iga aasta 1. märtsiks.
3. Määruse (EL) nr xxx/201x [viisaeeskiri (uuestisõnastamine)] artikli 45 lõike 1 punktis e osutatud üldsusele esitatav teave taotluste läbivaatamise tähtaegade kohta hõlmab ka käesoleva määruse artikli 6 lõikes 5 osutatud ringreisiviisade tähtaegu.
4. Kohaliku Schengeni koostöö raames määruse (EL) nr xxx/201x [viisaeeskiri (uuestisõnastamine)] artikli 46 tähenduses vahetatakse kvartalistatistikat taotletud, väljastatud ja väljastamata jäetud ringreisiviisade kohta, samuti taotlejate liike käsitlevat teavet.

IV peatükk – Lõppsätted

Artikkel 10

Käesoleva määruse praktilise kohaldamise juhised

Komisjon võtab rakendusaktide abil vastu käesoleva määruse praktilise kohaldamise juhised. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 11 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 11

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab määruse (EL) nr xxx/201x [viisaeeskiri (uuestisõnastamine)] artikli 51 lõike 1 kohaselt asutatud komitee (edaspidi „viisakomitee”).
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Artikkel 12

Schengeni lepingu rakendamise konventsiooni muutmine

Schengeni lepingu rakendamise konventsiooni artikli 20 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Lõige 1 ei piira ühegi konventsiooniosalise õigust lubada välismaalasel viibida oma territooriumil üle 90 päeva erandlikel asjaoludel.”

Artikkel 13

Määruse (EÜ) nr 562/2006 muutmine

Määrust (EÜ) nr 562/2006 muudetakse järgmiselt:

1) Artiklit 5 muudetakse järgmiselt:

a) lõikes 1 asendatakse punkt b järgmisega:

„b) neil on kehtiv viisa, kui see on nõutav vastavalt nõukogu määrusele (EÜ) nr 539/2001,* või xxx määruse (EÜ) nr xxx/201x** artikli 3 lõikes 2 määratletud kehtiv ringreisiviisa, kehtiv elamisloa või kehtiv pikaajaline viisa;

* Nõukogu määrus (EÜ) nr 539/2001, 15. märts 2001, milles loetletakse kolmandad riigid, kelle kodanikel peab välispiiride ületamisel olema viisa, ja need kolmandad riigid, kelle kodanikud on sellest nõudest vabastatud (EÜT L, 81, 21.3.2001, lk 1).

** Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr xxx/201x, xx.xx.201x, millega võetakse kasutusele ringreisiviisa ja muudetakse Schengeni lepingu rakendamise konventsiooni ning määrusi (EÜ) nr 562/2006 ja (EÜ) nr 767/2008 (ELT L xxx).”

b) lõige 1a asendatakse järgmisega:

„1a. Lõike 1 rakendamisel loetakse sisenemiskuupäev esimeseks liikmesriikide territooriumil viibimise päevaks ja lahkumiskuupäev viimaseks liikmesriikide territooriumil viibimise päevaks. Liikmesriikide territooriumil viibimise kestuse arvestamisel ei võeta arvesse ringreisiviisa, elamisloa või pikaajalise viisa alusel lubatud viibimisi.”

c) lisatakse järgmine lõige 3a:

„3a. Lõikeid 1–3 kohaldatakse *mutatis mutandis* liikmesriikide territooriumile sisenemisel, et viibida seal kehtiva ringreisiviisa alusel.”

2) Artikli 7 lõiget 3 muudetakse järgmiselt:

a) punkt aa asendatakse järgmisega:

„aa) kui kolmanda riigi kodanikul on viisa või artikli 5 lõike 1 punktis b osutatud ringreisiviisa, hõlmab põhjalik kontroll riiki sisenemisel ka viisa/ringreisiviisa omaniku isikusamasuse ja viisa autentsuse kontrollimist, kasutades selleks viisainfosüsteemi (VIS) kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määrusega (EÜ) nr 767/2008***;

*** Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 767/2008, 9. juuli 2008, mis käsitleb viisainfosüsteemi (VIS) ja liikmesriikidevahelist teabevahetust lühiajaliste viisade kohta (VIS määrus) (ELT L 218, 13.8.2008, lk 60). ”

b) punkti ab eelviimane lause asendatakse järgmisega:

„Ent igal juhul, kui kaheldakse viisa- või ringreisiviisa omaniku isikusamasuses ja/või viisa/ringreisiviisa autentsuses, tehakse VISis päring süstemaatiliselt viisakleebise numbri alusel koos sõrmejälgede kontrolliga.”

c) punkti c alapunkt i asendatakse järgmisega:

„i) isikul kehtiva viisa olemasolu kontrollimist, kui viisa on nõutav vastavalt määrusele (EÜ) nr 539/2001, või kehtiva ringreisiviisa olemasolu kontrollimist, välja arvatud juhul, kui isikul on kehtiv elamisluba või kehtiv pikaajaline viisa; selline kontroll võib hõlmata VISis päringu tegemist kooskõlas määruse (EÜ) nr 767/2008 artikliga 18;”

Artikkel 14

Määruse (EÜ) nr 767/2008 muutmine

Määrust (EÜ) nr 767/2008 muudetakse järgmiselt:

1) Artikkel 1 asendatakse järgmisega:

„Käesolevas määruses määratletakse otsuse 2004/512/EÜ artikliga 1 loodud viisainfosüsteemi (VIS) eesmärk, funktsioon ning ülesanded. Määrusega kehtestatakse lühiajaliste ja xxx määruses (EL) nr xxx/201x* artikli 3 lõikes 2 määratletud ringreisiviisade taotlusi ja vastu võetud otsuseid, sealhulgas otsuseid viisa kehtetuks tunnistamise, tühistamise või pikendamise kohta, käsitleva teabe liikmesriikide vahel vahetamise kord ja tingimused eesmärgiga hõlbustada nende taotluste läbivaatamist ja asjakohaste otsuste vastuvõtmist.

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr xxx/201x, xx.xx.201x, millega võetakse kasutusele ringreisiviisa ja muudetakse Schengeni lepingu rakendamise konventsiooni ning määrusi (EÜ) nr 562/2006 ja (EÜ) nr 767/2008 (ELT L xxx).”

2) Artiklit 4 muudetakse järgmiselt:

a) punkti 1 lisatakse järgmine punkt:

„e) ringreisiviisa vastavalt määruse (EL) nr xxxx/201x artikli 3 lõikes 2 määratletule;”

b) punktid 4 ja 5 asendatakse järgmistega:

„4. „taotluse vorm” – ühtne viisataotluse vorm vastavalt määruse (EÜ) nr xxx/201x [viisaeeskiri (uuestisõnastamine)] I lisale või määruse (EL) nr xxx/201x I lisale;

5. „taotleja” – mis tahes isik, kelle suhtes kehtib vastavalt nõukogu määrusele (EÜ) nr 539/2001** viisanõue ning kes on esitanud viisataotluse, või mis tahes isik, kes on vastavalt määrusele (EL) nr xxx/201x esitanud ringreisiviisa taotluse;

** Nõukogu määrus (EÜ) nr 539/2001, 15. märts 2001, milles loetletakse kolmandad riigid, kelle kodanikel peab välispiiride ületamisel olema viisa, ja need kolmandad riigid, kelle kodanikud on sellest nõudest vabastatud (EÜT L, 81, 21.3.2001, lk 1). ”

3) artikli 14 lõikesse 2 lisatakse järgmine punkt e:

„e) ringreisiviisa omaniku taotluse ja tingimuste jätkuva täitmise korral.”

Artikkel 15

Järelevalve ja hindamine

Komisjon hindab käesoleva määruse kohaldamist [kolme aasta möödumisel käesoleva määruse kohaldamise alguse kuupäevast].

Artikkel 16

Jõustumine

1. Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.
2. Käesolevat määrust kohaldatakse alates [kuue kuu möödumisel käesoleva määruse jõustumisest].
3. Artiklit 12 kohaldatakse alates [viie aasta möödumisel käesoleva määruse jõustumisest].
4. Käesolev määrus on vastavalt aluslepingutele tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja